

# Edward Grott

---

"Edukacyjne obszary „Głębokiej zmiany” - w dialogu i perspektywie”,  
Anna Karpińska, Białystok 2005 :  
[recenzja]

---

*Studia Ecologiae et Bioethicae* 3, 572-573

---

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bardzo interesująca jest część mówiąca o strategiach edukacyjnych integrującej się Europy. Wiele miejsca jest poświęcone problemom polskiej oświaty jak też zagadnieniom, które swoim zasięgiem daleko wykraczają poza granice Europy jak np. problemy edukacyjne w społeczeństwie informacyjnym. Moją szczególną uwagę zwrócił artykuł „Potrzeby edukacyjne w obliczu zmian cywilizacyjnych”. Autorka w bardzo interesujący sposób przedstawia przemiany społeczne jakie zaszły w Polsce i na świecie, które mają bezpośredni wpływ na kulturę, wychowanie i edukację.

Złożoność procesów cywilizacyjnych sprawia, że jest wielką niewiadomą jaką formę powinna przyjąć edukacja, tak by sprostać potrzebom dnia współczesnego i przewidział potrzeby dnia jutrzejszego. Temu zagadnieniu poświęcona jest część pracy „Edukacja wobec złożoności cywilizacyjnych”. Moim szczególnym uznaniem cieszy się artykuł „Aspiracje życiowe młodzieży z rodzin pełnych i rozłączonych z powodu migracji zagranicznej rodziców”. Temat ten jest niezwykle rzadko podejmowany przez środowiska naukowe, a przecież w polskim społeczeństwie migracje zarobkowe i ich skutki społeczne są problemem którego skala sprawia, iż nie można go pominąć.

Istotnym tematem poruszonym w publikacji jest wpływ mediów na edukację szkolną. W artykule „Mecz media kontra szkoła w promowaniu postaci ważnych dla uczniów” autor w bardzo interesujący sposób przedstawia pozytywne jak też efekty negatywnego oddziaływania mediów na postawę młodego człowieka.

Gorąco polecam recenzowaną pozycję, jest to publikacja poświęcona nie tylko środowiskom dydaktycznym. Stanowi ona wspaniałą podstawę dla otwarcia szerszej dyskusji nad możliwościami rozwoju w Sewerze wychowania i nauczania jak też zagrożenia które niesie ze sobą rozwój cywilizacyjny. Książka stanowi też wspaniały materiał dla wykładowców jako materiał pomocniczy do przeprowadzenia dyskusji panelowych ze studentami kierunków pedagogicznych.

*Edward Grott*

Anna Karpińska (red.), ***Edukacyjne obszary „Głębokiej zmiany” – w dialogu i perspektywie***, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2005, ss. 420.

Reformy edukacyjne jest to temat będący inspiracją dla wielu publicystów, naukowców, pedagogów. Wszyscy oni mają świadomość tego, iż wraz z rozwojem cywilizacyjnym istnieje konieczność zmian dostosowawczych do potrzeb dnia współczesnego. Tempo wprowadzania tych zmian powinno być proporcjonalne

do tempa zmian zachodzących w społeczeństwach-to sytuacja czysto teoretyczna-nierealna, rzeczywistość pokazuje jednak, że całe lata potrzebne są na reakcję środowisk pedagogicznych na zmiany społeczne. Prezentowana publikacja jest kolejnym spojrzeniem na te zagadnienie.

Praca podzielona została na dwie części: część pierwsza mówiąca o priorytowym znaczeniu dydaktyki w projektowaniu sytuacji edukacyjnych oraz część druga traktująca kształcenie zawodowe, szkolnictwo wyższe jako dziedziny zaniedbane.

W pierwszej części publikacji autorzy postrzegają dydaktykę jako rozległy twór mieszczący się między celami a efektywnością kształcenia. Zastanawiają się nad tym, jak zminimalizować ilość niepowodzeń. Czy jest to możliwe dzięki zmianom w samej teologii edukacyjnej? Jeśli tak, to jak odszukać miejsca gdzie można ich dokonać?

Kolejnym bardzo istotnym zagadnieniem poruszonym w pierwszej części jest droga do sukcesu edukacyjnego. Autorzy artykułów zastanawiają się m.in. jakim metodami można do owego sukcesu dojść. Czy wystarczą tylko zreformowane formy organizacyjne, czy też nowe środki dydaktyczne, a może niezbędne będą i jedno i drugie? Zagadnienie to jest chyba jednym z najczęstszych tematów badań pedagogicznych na świecie, a jednak przez tak wiele lat nikt nie odkrył „złego środka”.

Druga część pracy jest w całości poświęcona problematyce współczesnego szkolnictwa zawodowego i wyższego. Autorzy zgodnie twierdzą, że są to dziedziny bardzo zaniedbane. Wiele postawionych pytań pozostaje bez odpowiedzi, jednak oprócz nich jest kilka bardzo interesujących propozycji zreformowania tego obszaru pedagogiki. Szczególną moją uwagę zwróciła rynkowa koncepcja jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym, czy jest to szansa, czy zagrożenie? Temat bardzo interesujący szczególnie dla studentów i władz uczelni, tym bardziej, że jakość nauczania akademickiego stała się obiektem licznych dyskusji publicznych.

Recenzowana przeze mnie publikacja jest przeznaczona dla bardzo szerokiego grona odbiorców, mogą to być zarówno wykładowcy, studenci, władze uczelni jak też osoby nie będące w żaden sposób związane z nauczaniem. Lekturę to gorąco polecam środowiskom decydenckim. Z jej treści bardzo łatwo odczytać jakie są problemy współczesnej oświaty. Być może dzięki takim pozycjom jak w/w uda się uniknąć powstawania kolejnych problemów.

Annie Karpińskiej udało się zebrać do współpracy zespół osób widzących zagrożenia i potrafiących im przeciwdziałać. Warto rozwijać ten kierunek naukowy, gdyż jego dzisiejsze osiągnięcia już ułatwiają działalność pedagogiczną a przyszłość zapowiada się jeszcze bardziej obiecująca.

*Edward Grott*